

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL
EDUCAȚIEIFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013FUNDAȚIA LUMINA
INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT**Investește în oameni!**

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

Newsletter 43**Ce este vocația și cum se manifestă în viața profesională ?**

Vocația reprezintă o chemare, un resort intim către una sau mai multe profesii, legate între ele prin potrivirea lor la fondul personalității unui individ.

După unii specialiști vocația este apanajul oricărei persoane, pentru alții este o „**zestre aptitudinală**” înnăscută, dată doar „celor aleși”.

Vocația se referă sigur la înclinații și interese manifestate pentru anumite cariere, ignorându-le sau evitându-le pe altele, atunci când este cazul.

Școala, familia și mediul socio-cultural educă nu doar în scop social ci și individual, în vederea dezvoltării personalității fiecărui membru al societății.

Unul dintre cele mai des utilizate concepte folosite în înțelegerea vocației profesionale este cea de **maturitate vocațională**, definită astfel de cercetători: „o consistență în preferințele vocaționale (profesionale) și o cristalizare în opțiuni a individului”. Ei consideră că un astfel de proces (care nu este genetic, așa cum este cazul inteligenței) poate fi constatat prin teste, începând cu vârsta de 14-15 ani.

Procesul de maturitate vocațională reprezintă comportamentul unui individ comparat cu al altora, în probleme de viitoare opțiuni profesionale cristalizate în mod diferit, la vârstă și nivel de educație egale.

Cercetătorii sunt de acord între ei asupra existenței unui „**complex de factori**” implicați în orientarea și consilierea în carieră:

1. **Factori restrictivi interni:** abilități intelectuale, temperamentul, aptitudinile, deprinderile, istoria experiențială, maturitatea vocațională;
2. **Factori estinși interni:** valori, interese, scopuri ale vieții, percepere a prestigiului diferitelor ocupații, percepția atitudinilor stereotipe față de diferite ocupații;
3. **Factori restrictivi externi:** accesibilitatea ocupațională și oportunitățile ocupaționale, scopurile pentru care se solicită ocuparea unui loc de muncă, curriculum-ul instrucțional (planuri, programe, conținuturi și metode de învățământ), cerințele ocupațiilor de pe piața muncii;
4. **Factori estinși externi:** așteptările sociale generale și cele legate de clasa socială din care fac parte oamenii, expectațiile ocupaționale, aspirațiile familiei legate de viitorul copiilor lor, influențele rudelor și ale altor apropiați (prieteni, colegi, vecini etc.), atitudinile comunității față de sistemul educațional și de muncă.

Vârstele adolescenței și tinereții au anumite caracteristici ale carierei, deoarece o bună parte dintre absolvenți nu au avut niciodată o slujbă. În acest caz, înclinațiile, aptitudinile, interesele nu sunt

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

verificate în practică, de aceea adesea cariera este văzută ca un „vis îndepărtat”, care se poate întrezări doar odată cu „debutul în carieră”.

Pentru vârstele adulte, specialiștii în domeniul muncii au propus patru caracteristici generale ale unei cariere: **instalarea pe post, avansarea, menținerea și retragerea**:

Etapele unei cariere la adulți

CARACTERISTICI	ETAPE			
	ÎNSTALLARE	AVANSARE	MENȚINERE	RETRAGERE
	18-24 ani	25-39 ani	40-54 ani	55-65 ani
Activitățile legate de munca de bază	Obținerea unei sluj-be, conform calificărilor și cunoștințelor	Devenirea unui participant independent	Exploatarea calificării altora	Împărtășire a experienței de muncă altora
Cerințele psihologice principale	A fi independent de alții privind răsplata muncii	A fi dependent de el însuși privind răsplata muncii	A fi dependent de alții sub aspectul satisfacerii trebuințelor	Renunțare la identitate cu munca
Satisfacerea trebuinței principale	Securitate	Realizarea autonomiei	Sumă	Autoresemnare

În condițiile mutațiilor actuale de pe piața muncii, când un individ trebuie să-și schimbe de 4-5 ori ocupații (unii vorbesc chiar de 10 ori și de mai multe ori), putem reprezenta traseul ocupațional al persoanei.

De remarcat este faptul că deși este încurajată fluctuația forței de muncă dintr-o ocupație în alta, această încurajare se referă cu precădere la o **familie ocupațională** (mai multe calificări în aceeași profesie) și la mai multe posturi, eventual (dar nu neapărat) la aceeași organizație de muncă.

Competențele legate de muncă sunt și ele mai complexe decât odinioară, fiind legate de un ansamblu de **competențe esențiale** în formarea profesională în special și anume:

- ✓ **Competențele de bază** (numite și „pasarele” – de trecere): A ști să vorbești și să citești; A ști să scrii și să socotești cu numere simple;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA LUMINA
INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”

Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”

Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499

Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

- ✓ **Competențele individuale:** Capacități de a construi propria viață și de a evolua; Capacități de autocontrol în raport cu alții; Capacități de a administra activități legate de: educație, muncă, viață privată, timp liber și viață în comunitate;
- ✓ **Competențele cheie:** A ști să comunici; A ști să faci calcule mai complexe; A ști să folosești mijloace informatice (Personal Computer – PC); A-ți ameliora cunoștințele și performanțele prin diverse mijloace; A ști să muncești în echipă;
- ✓ **Competențele sociale și cetățenești:** A fi activ din punct de vedere social; A fi sociabil; A fi cooperant, în muncă și în viața privată, cu alții; A cunoaște viața comunității din care faci parte; A cunoaște rolurile și relațiile din sânul unei societăți democratice; A cunoaște codurile și valorile morale; A cunoaște principiile democrației reprezentative; A respecta legea; A respecta justiția socială; A respecta drepturile omului;
- ✓ **Competențele legate de muncă:** A ști să comunici cu alte persoane care muncesc (colegi, șefi etc); A ști să folosești mijloace informatice în legătură cu munca ta (PC); A ști să te adaptezi; A fi liber în luarea deciziilor privind munca ta; A cunoaște drepturile și îndatoririle tale, concomitent cu cele ale clienților produselor sau serviciilor pe care le faci; A fi dispus să înveți continuu și să-ți dezvolti personalitatea; A cunoaște limbi străine; A dispune de simțul inițiativei și al creativității; A dispune de simțul critic (facultatea de raționament); A ști să-ți faci bine treaba în procesul de muncă de care răspunzi; A fi apt să rezolvi probleme legate de munca ta; A avea încredere în forțele proprii în situații de incertitudine; A reflecta și a acționa eficient;
- ✓ **Competențele antreprenoriale:** A ști să comunici; A ști să faci față riscurilor; A dispune de principii etice; A reflecta atent și a studia o idee înainte a de a întreprinde o acțiune; A cunoaște bine sursele și sensul informațiilor de care dispui; A ști să-ți investești corespunzător propriul capital material și familial, cu riscuri cât mai reduse; A te instrui continuu; A ști să înveți din „lecțiile” pe care le conferă erorile proprii sau ale altora; A ști să faci față relațiilor de afaceri (contractuale) cu alții; A ști să te folosești de cifre (date statistice, contabile etc.); A ști să acționezi autonom, repede și bine; A ști să rezolvi probleme în medii de afaceri complexe sau aflate în criză; A sesiza ocaziile cele mai potrivite și a ști să le folosești în mod onest; A ști să economisești când resursele sunt limitate; A ști să te folosești onest de relațiile personale și sociale; A ști să muncești împreună cu alții;
- ✓ **Competențele manageriale:** A dispune de capacități de raționament analitic; A ști să constitui echipe; A antrena pe alții și a-i integra; A ști să comunici; A consilia; A avea simțul creativității; A ști să decizi; A ști să delegi; A căuta reușita; A avea o influență asupra altora; A ști să cauți și să integrezi informații; A avea discernământ; A conduce; A te instrui continuu în domeniul tău; A căuta să te schimbi, să schimbi pe alții și a conduce aceste procese continue; A ști să faci față unui nivel ridicat de stress; A fi motivat; A dispune de simțul negocierii și al persuasiunii; A ști să rezolvi probleme complexe; A avea încredere în forțele și capacitățile proprii; A avea o viziune strategică; A ști să colaborezi cu alții;
- ✓ **Competențele generale:** A analiza; A controla; A planifica; A face un diagnostic; A face o sinteză.

